

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U004435

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-09-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богульська Світлана Валеріївна

2. Bogulska Svitlana Valeriyivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 04-09-2015

Спеціальність за освітою: 8.070501

Місце роботи здобувача: Верхняцька дослідно-селекційна станція

Код за ЄДРПОУ: 00495817

Місцезнаходження: 20022, Україна. Черкаська обл., Христинівський р-н смт. Верхнячка

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.363.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаська обл.

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Створення стійкого до гербіцидів з діючою речовиною фосфінотріцин вихідного матеріалу низки сільськогосподарських культур
2. Creation of initial material of some agricultural crops resistant to herbicide with phosphinothricin as an active ingredient

Реферат:

1. Об'єкт: селекційні технології створення вихідного матеріалу, стійкого до гербіцидів з діючою речовиною фосфінотріцин. Мета: створення методом *in planta* вихідного матеріалу ріпаку озимого та ярого, буряку цукрового, кукурудзи тасоняшнику. Методи: генетичний, гібридологічний аналіз; ґрунтовий контроль; статистичний аналіз. Новизна: встановлено, що оптимальний час обробки агробактеріальною суспензією квіток ріпаку ярого та озимого, буряку цукрового, кукурудзи і соняшнику дорівнює 1 хвилині. Доведено ефективність способу трансформації рослин суспензією агробактерій, за якого спочатку наносять пилок на приймочки квіток, а після проростання пилкової трубки обробляють бактеріальною суспензією, завдяки чому рівень зав'язування насіння підвищується. Розроблено спосіб контролю стерильних рослин і спосіб контролю гібридності рослин, коли стійкість до гербіциду використовують як маркер. Результати: вперше в Україні отримано вітчизняні вихідні форми ріпаку, буряку цукрового, кукурудзи і соняшнику, стійкі до

гербіциду з діючою речовиною фосфінотріцин. З'ясовано, що стійкість до гербіциду передається шляхом гібридизації і успадковується як домінуюча ознака. У стерильних форм T1 після запилення співвідношення між нестійкими рослинами і стійкими становить 1:1, а у рослин T1 фертильних форм після самозапилення – 3:1 відповідно. Встановлено, що за трансформації фертильних рослин з двостатевими квітками *Agrobacterium tumefaciens* методом *in planta* ефективність отримання трансформантів нижча, ніж за використання процесу запилення/запліднення у стерильних форм. Ступінь впровадження: отримано 4 патенти України на корисну модель. Сфера використання: НДУ НАНУ, НААН.

2. Object: breeding technologies of making of initial material. Aim: establishment of initial material of winter and spring rape, sugar beet, corn and sunflower by *in planta* method. Methods: genetic analysis, crossbreed analysis, statistical analysis. Novelty: it was established that the optimal time of processing with agrobacterial suspension of the flowers of winter and spring rape, sugar beet, corn and sunflower is one minute. The efficiency of the method of plant transformation by the agrobacterial suspension has been proved, whereby at first pollen is applied to the stigmas of flowers and after germination of pollen tube they are treated with the bacterial suspension, thanks to which the level of seed formation rises. The method of sterile plants control in areas of hybridization was developed and the way of control the plants hybridity, where the resistance to herbicide with phosphinothricin as an active ingredient is used as a marker, was explained. Results: it was found that resistance to the herbicide is transmitted by hybridization and is inherited as a dominant trait. In sterile transformants T1 after pollination the ratio between unstable plants that died and resistant plants is 1:1, but in plants of fertile genotypes T1 after self-pollination – 3:1 respectively. It was found that under transformation of fertile plants with bisexual flowers *Agrobacterium tumefaciens* by *in planta* method the efficiency of transformants obtaining is lower than while using the process of pollination-fertilization by sterile plants. Application stage: the 4 patents of Ukraine were founded. Application area: SIE of NAS of Ukraine, NAAN of Ukraine.7452

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Парій Федір Микитович

2. Pariy Fedir Mykytovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Січкарь Вячеслав Іванович

2. Січкарь Вячеслав Іванович

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.05, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Опалко Анатолій Іванович

2. Опалко Анатолій Іванович

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Лінчевський Анатолій Адамович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Лінчевський Анатолій Адамович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Т.А.